

Informacja na planowane w dniu 10 sierpnia br. posiedzenie senackiej Komisji Gospodarki
Narodowej pt. „Wdrażanie ustawy wspomagającej wprowadzenie Internetu
szerokopasmowego – zagrożenia”

Ustawa z dnia 7 maja 2010 r. *o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych* (Dz. U. Nr 106, poz. 675) (dalej także jako: ustawa) weszła w życie w dniu 17 lipca 2010 r., za wyjątkiem art. 29, dotyczącego inwentaryzacji infrastruktury telekomunikacyjnej i publicznych sieci telekomunikacyjnych umożliwiających zapewnienie szerokopasmowego dostępu do Internetu, który zacznie obowiązywać od dnia 17 grudnia 2010 r.

Projekt ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych był procedowany przez Ministerstwo Infrastruktury natomiast powstał w ramach Międzyresortowego Zespołu ds. Realizacji Programu „Polska Cyfrowa”, w związku ze zidentyfikowanymi głównymi przyczynami niskiego poziomu rozwoju infrastruktury telekomunikacyjnej w Polsce. Zawarte w projekcie ustawy rozwiązania zostały przygotowane z wykorzystaniem doświadczeń innych państw, zwłaszcza Francji, ale także Austrii, Finlandii i Wielkiej Brytanii. Szeroko korzystano także z polskiego ustawodawstwa w zakresie szczególnych procedur lokalizowania kluczowych inwestycji infrastrukturalnych (drogi, koleje, lotniska, gazoport).

Ustawa zawiera kompleksowe regulacje sprzyjające ułatwieniu i usprawnieniu procesu inwestycyjnego w telekomunikacji oraz rozwojowi konkurencji na rynku telekomunikacyjnym, a także szereg rozwiązań prawnych dotyczących aktywizacji w prowadzeniu działalności w zakresie telekomunikacji jednostek samorządu terytorialnego oraz przedsiębiorstw wykonujących zadania z zakresu użyteczności publicznej. Regulacje te zmierzają do nadrobienia zaległości cywilizacyjnych w stosunku do większości krajów UE oraz mają stymulować wzrost gospodarczy w Polsce.

Ustawa wprowadza możliwość podejmowania i prowadzenia działalności w zakresie telekomunikacji przez jednostki samorządu terytorialnego, jako ich fakultatywne zadanie własne, a także możliwość realizowania działalności w zakresie telekomunikacji przez podmioty wykonujące zadania z zakresu użyteczności publicznej takie jak przedsiębiorstwa energetyczne, czy wodno-kanalizacyjne. Na podmioty realizujące zadania z zakresu użyteczności publicznej nałożono także obowiązek udostępniania przedsiębiorcom telekomunikacyjnym posiadanej przez te podmioty infrastruktury technicznej, co ma szczególnie istotne znaczenie dla rozpowszechnienia dostępu do usług i sieci telekomunikacyjnych. Realizacja tego obowiązku będzie miała miejsce z poszanowaniem podstawowej działalności tych podmiotów, co oznacza, iż udostępnianie infrastruktury technicznej nie może stanowić ich głównej działalności, a także nie może w żaden sposób zakłócać działalności podstawowej.

Jeden z rozdziałów ustawy reguluje kompleksowo lokalizację szczególnej formy inwestycji, jaką są regionalne sieci szerokopasmowe i zawiera liczne ułatwienia w stosunku do obowiązujących dotychczas przepisów prawa. Przez regionalne sieci szerokopasmowe rozumie się sieci realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego, porozumienie, związek lub stowarzyszenie jednostek samorządu terytorialnego, fundację, której fundatorem jest jednostka samorządu terytorialnego, porozumienie komunalne, spółkę kapitałową lub spółdzielnię z udziałem jednostki samorządu terytorialnego, koncesjodawcę w rozumieniu ustawy z dnia 9 stycznia 2009 r. o koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz. U. Nr 19, poz. 101 i Nr 223, poz. 1778) albo przez partnera prywatnego w rozumieniu ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym (Dz. U. z 2009 r. Nr 19, poz. 100) w ramach programów operacyjnych. Wprowadzone regulacje przewidują znaczne skrócenie ścieżki inwestycyjnej dla takich projektów, co ma umożliwić wykorzystanie w pełni środków europejskich. Programy operacyjne realizowane w Polsce w tym zakresie korzystają obecnie

ze środków na lata 2007 – 2013. Są to środki dostępne w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego – Infrastruktura Telekomunikacyjna (ok. 1 mld euro), Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej (ok. 366 mln euro) i Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka – działanie 8.3 (ok. 364 mln euro). W związku z tym istnieje potrzeba przyspieszenia realizacji tych inwestycji, tak aby wykorzystać te środki w możliwie największym zakresie.

W ustawie przewidziano wprowadzenie zmiany definicji inwestycji celu publicznego poprzez wyraźne wskazanie, że inwestycja jest inwestycją celu publicznego, jeżeli obejmuje działania wskazane w ustawie, bez względu na to czy podmiot realizujący te działania jest podmiotem prywatnym czy też publicznym.

Ustawa przewiduje także znaczne ułatwienia dla realizacji inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej w związku z istniejącymi obecnie barierami wynikającymi z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie może ustanawiać zakazów, a przyjmowane w nim rozwiązania nie mogą uniemożliwiać lokalizowania inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, jeżeli taka inwestycja jest zgodna z przepisami odrębnymi. Wprowadzenie takich zapisów wynika wprost z mającej niekiedy miejsce praktyki zakazywania w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lokalizowania inwestycji z dziedziny łączności, bez podania jakiegokolwiek uzasadnienia. Dodatkowo przedsiębiorcom telekomunikacyjnym oraz Prezesowi Urzędu Komunikacji Elektronicznej przyznano legitymację do zaskarżania uchwał w sprawie uchwalenia planu miejscowego w zakresie telekomunikacji.

Wprowadzone ustawą regulacje znacznie liberalizują także przepisy dotyczące zajęcia pasa drogowego na potrzeby infrastruktury telekomunikacyjnej. Zgodnie z zapisami ustawy zarządca drogi musi udzielić zgody na zajęcie pasa drogowego na potrzeby umieszczenia infrastruktury i urządzeń telekomunikacyjnych za wyjątkiem sytuacji, w których ich umieszczenie spowodowałoby zagrożenie bezpieczeństwa ruchu drogowego lub naruszenie wymagań wynikających z przepisów odrębnych. Ponadto wprowadzony został niezwykle istotny obowiązek lokalizowania przez zarządców dróg kanałów technologicznych w pasie drogowym przy okazji budowy i przebudowy dróg publicznych. Pożądane jest bowiem osiągnięcie stanu, w którym wszystkie inwestycje prowadzone w ramach pasa drogowego w czasie budowy drogi będą ze sobą spójne, tak aby jakiś czas po zakończeniu budowy nie zachodziła potrzeba ponownego jej rozkopania.

Przedmiotowa ustawa zawiera kompleksowe regulacje w zakresie ułatwienia dostępu do nieruchomości, także budynkowych na potrzeby telekomunikacji (tzw. prawo drogi). Jedną ze zmian jest uszczegółowienie zasady zawartej dotychczas w art. 140 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne (Dz.U. Nr 171, poz. 1800), co związane jest z powstałymi w odniesieniu do tego przepisu problemami wynikającymi z jego błędnej interpretacji.

Niezwykle ważną instytucją wprowadzaną przedmiotową regulacją jest odrębna własność włókien światłowodowych. Odrębnej własności elementów infrastruktury telekomunikacyjnej poświęcony jest cały rozdział ustawy. Podstawowym celem tych regulacji jest doprowadzenie do wspólnego inwestowania przez kilka podmiotów rynkowych, będących dotychczas konkurentami. Inwestycje telekomunikacyjne wymagają bowiem dokonywania znacznych nakładów finansowych i często jeden przedsiębiorca nie jest w stanie samodzielnie ponieść ich kosztów.

Kolejnym bardzo istotnym zapisem jest nałożenie na Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej obowiązku przeprowadzenia inwentaryzacji infrastruktury telekomunikacyjnej na terenie Polski. Unormowania te związane są między innymi z wydanymi przez Komisję Europejską zaleceniami dotyczącymi pomocy publicznej dla sieci nowej generacji, w których zdefiniowane zostały tzw. obszary białe, szare i czarne. Za obszary białe uznane zostały takie

obszary, w odniesieniu do których interwencja publiczna jest dopuszczalna, a wręcz sugerowana. Na obszarach szarych każdy przypadek interwencji publicznej powinien być rozpatrywany indywidualnie, natomiast na obszarach czarnych taka interwencja nie jest wskazana, chociaż nie jest ona zawsze zabroniona. Na skutek inwentaryzacji sporządzonej przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej otrzymamy mapę, która z jednej strony wykaże istniejącą obecnie infrastrukturę telekomunikacyjną, a dodatkowo wynikać z niej będzie w odniesieniu do których obszarów Polski możliwa będzie interwencja publiczna. Mapa taka będzie stanowić istotne wsparcie dla pozostałych regulacji ustawowych, w szczególności odnośnie podejmowania działalności w zakresie telekomunikacji przez jednostki samorządu terytorialnego.

Powyżej przedstawiono podstawowe zmiany wprowadzone ustawą, co wyraźnie pokazuje jak szeroki zakres ma przedmiotowa regulacja. Ustawa z dnia 7 maja 2010 r. *o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych* zawiera rozwiązania kompleksowe, a także wkracza w obszary regulowane obecnie przez wiele innych aktów prawnych. Należy podkreślić, iż ustawa wprowadziła zmiany do 13 innych aktów prawnych.

W związku z faktem, iż ustawa weszła w życie w dniu 17 lipca 2010 r. nie można jeszcze w chwili obecnej nawet wstępnie ocenić efektów jej działania. Ministerstwo Infrastruktury na bieżąco analizuje wszystkie zgłaszane wątpliwości i pytania, a także aktywnie włącza się w prowadzenie wszelkich działań mających na celu przedstawianie i wyjaśnianie zapisów ustawowych zainteresowanym podmiotom, w szczególności przedsiębiorcom telekomunikacyjnym i jednostkom samorządu terytorialnego. Takie działania prowadzone są także w ramach Projektu System Informacyjny o infrastrukturze szerokopasmowej i portal Polska Szerokopasmowa w ramach 7 osi Programu Operacyjnego - Innowacyjna Gospodarka 2007-2013, w którym Ministerstwo Infrastruktury bierze udział.

W chwili obecnej niezbędne jest wdrożenie zapisów ustawowych przez przedsiębiorców i jednostki samorządu terytorialnego, które potrzebują odpowiedniej edukacji i wsparcia w tym zakresie. Ministerstwo Infrastruktury, w miarę możliwości, jest gotowe zapewnić pomoc i udzielić takiego wsparcia.